

EESTI NÕUKOGUDE SOTSIALISTLIKU VABARIIGI ÜLEMNÕUKOGU JA VALITSUSE TEATAJA

13. veebruar 1987

Nr. 5 (782)

22. aastakäik

SISUKORD

I

57. Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi seadlus kultuuritöötajatele Eesti NSV aunimetuste andmise kohta.
58. Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi seadlus sm. M. Rubaškinile Eesti NSV teenelise transporditöötaja aunimetuse andmise kohta.
59. Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi seadlus sm. H. Laane autasustamise kohta Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi aukirjaga.
60. Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi seadlus sm. V. Fomenko autasustamise kohta Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi aukirjaga.
61. Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi seadlus sm. E. Tillmanni autasustamise kohta Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi aukirjaga.
62. Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi seadlus sm. A. Fedotova autasustamise kohta Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi aukirjaga.
63. Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi seadlus sm. K. Liiva autasustamise kohta Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi aukirjaga.

II

64. EKP Keskkomitee, Eesti NSV Ministrite Nõukogu ja Eesti NSV Ametiühingute Nõukogu määrus demograafilise situatsiooni parandamise lisabinõude kohta vabariigis.
65. EKP Keskkomitee ja Eesti NSV Ministrite Nõukogu määrus kujutava kunsti edasiarendamise ja selle osatähtsuse suurendamise kohta töötajate kommunistlikus kasvatamises.

I

EESTI NSV ÜLEMNÕUKOGU PRESIIDIUMI SEADLUS

57 Kultuuritöötajatele Eesti NSV aunimetuste andmise kohta

Teenete eest nõukogude muusikakunsti arendamisel ning elanike esteetilisel kasvatamisel anda Eesti NSV aunimetused järgmistele kultuuritöötajatele:

Eesti NSV rahvakunstnik

R a n d a l u, Kalle Alfredi p. — Tallinna Riikliku Konservatooriumi klaverikateedri dotsent, Eesti NSV teeneline kunstnik.

Eesti NSV teeneline kunstnik

L a s s m a n n, Peep Lembitu p. — Tallinna Riikliku Konservatooriumi klaverikateedri dotsent.

Eesti NSV teeneline kunstitegelane

R a n n a p, Rein Heino p. — helilooja, Eesti NSV Riikliku Filharmoonia solist.

Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi esimees A. RÜÜTEL

Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi sekretär V. VAHT

Tallinn, 5. veebruaril 1987.

EESTI NSV ÜLEMNÕUKOGU PRESIIDIUMI SEADLUS

58 Sm. M. Rubaškinile Eesti NSV teenelise transporditöötaja aunimetuse andmise kohta

Kauaaegse kohusetruu töö ja tootmisülesannete eduka täitmise eest anda Eesti Tsiviillennunduse Valitsuse aviotehnikule Mihhail Grigori p. Rubaškinile Eesti NSV teenelise transporditöötaja aunimetuse.

Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi esimees A. RÜÜTEL

Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi sekretär V. VAHT

Tallinn, 5. veebruaril 1987.

EESTI NSV ÜLEMNÕUKOGU PRESIIDIUMI SEADLUS

59 Sm. H. Laane autasustamise kohta Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi aukirjaga

Kauaaegse viljaka pedagoogilise töö eest ja kaheksakümnenda sünnipäeva puhul autasustada Tallinna Riikliku Konservatooriumi keelpillide kateedri professorit, Eesti NSV teenelist kunstnikku Herbert Kustase p. L a a n t Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi aukirjaga.

Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi esimees A. RÜÜTEL

Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi sekretär V. VAHT

Tallinn, 6. veebruaril 1987.

EESTI NSV ÜLEMNÕUKOGU PRESIIDIUMI SEADLUS

60 Sm. V. Fomenko autasustamise kohta Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi aukirjaga

Kauaaegse viljaka töö eest vabariigi energiatööstuse arendamisel ning kuuekümnenda sünnipäeva puhul autasustada Leninliku Komsomoli nimelise Balti Soojuselektrijaama direktorit, Eesti NSV teenelist energeetikut Vassili Mihhaili p. Fomenkot Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi aukirjaga.

Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi esimees A. RÜÜTEL

Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi sekretär V. VAHT

Tallinn, 6. veebruaril 1987.

EESTI NSV ÜLEMNÕUKOGU PRESIIDIUMI SEADLUS

61 Sm. E. Tillmanni autasustamise kohta Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi aukirjaga

Kauaaegse tulemusrikka töö eest kultuuriasutustes ja viiekümnenda sünnipäeva puhul autasustada J. Smuuli nimelise Võru Keskraamatukogu direktorit, Eesti NSV teenelist kultuuritegelast Eha Peetri t. Tillmanni Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi aukirjaga.

Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi esimees A. RÜÜTEL

Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi sekretär V. VAHT

Tallinn, 10. veebruaril 1987.

EESTI NSV ÜLEMNÕUKOGU PRESIIDIUMI SEADLUS

62 Sm. A. Fedotova autasustamise kohta Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi aukirjaga

Kauaaegse viljaka töö eest põllumajanduses ning viiekümnenda sünnipäeva puhul autasustada Harju rajooni Ranna sovhoosi lüpsjat, Töökuulsuse ordeni kolme järgu kavaleri Anna Andrei t. Fedotovat Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi aukirjaga.

Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi esimees A. RÜÜTEL

Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi sekretär V. VAHT

Tallinn, 11. veebruaril 1987.

EESTI NSV ÜLEMNÕUKOGU PRESIIDIUMI SEADLUS

63 Sm. K. Liiva autasustamise kohta Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi aukirjaga

Kauaaegse viljaka ajakirjanikutöö eest ning viiekümnenda sünnipäeva puhul autasustada vabariikliku satiiriajakirja «Pikker» peatoimetajat Kaido Elmari p. Liivat Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi aukirjaga.

Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi esimees **A. RÜÜTEL**.

Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi sekretär **V. VAHT**

Tallinn, 11. veebruaril 1987.

II**EESTIMAA KOMMUNISTLIKU PARTEI KESKKOMITEE,
EESTI NSV MINISTRITE NÕUKOGU
JA EESTI NSV AMETIÜHINGUTE NÕUKOGU MÄÄRUS****64 Demograafilise situatsiooni parandamise lisaabinõude kohta vabariigis**

EKP Keskkomitee, Eesti NSV Ministrite Nõukogu ja Eesti NSV Ametiühingute Nõukogu märgivad, et vabariigi riigiorganite ja ühiskondlike organisatsioonide poolt üheteistkümnendal viisaastakul tehtud praktiline töö rahvastiku juurdekasvuks ja sirguva põlvkonna kasvatamiseks kõige soodsamate tingimuste loomisel on avaldanud mõju demograafiliste protsesside kulgemisele. Mõnevõrra on kasvanud sündimus ja rahvastiku loomulik iive. Kui 1979. aastal tuli 1000 elaniku kohta 14,9 sündi, siis 1985. aastal oli neid 15,6; rahvastiku loomulik iive kasvas samas ajavahemikus 2,6-lt 3,5 inimeseni 1000 elaniku kohta. Kolmandana ja järgmistena sündinud laste arv kasvas sündinute üldarvust 15-lt 16,8 protsendini. Vähenes laste suremus. Ühtlasi on paljud demograafilised probleemid endistviisi aktuaalsed.

Eesti NSV ministriumid, riiklikud komiteed ja keskasutused ning linnade ja rajoonide täitevkomiteed ei pööra küllalt tähelepanu EKP Keskkomitee ja Eesti NSV Ministrite Nõukogu 5. mai 1981. a. määruse nr. 293 «Lastega perekondadele antava riikliku abi tõhustamise abinõude kohta» ning partei ja valitsuse teiste otsuste täitmisele, mis käsitlevad perekondade elu- ja olmetingimuste ning meditsiinilise ja kaubandusliku teenindamise parandamist.

Kasvab ühiselamutes elavate inimeste arv ning sellega seoses ka elamistingimuste parandamist vajavate kodanike arv, pidurdub perekonna loomine ja laste sünd. Mitmes suure ettevõttes (V. Kingissepa nim. Tselluloosi- ja Paberikombinaat, puuvillakombinaat «Balti Manufaktuur» jt.) elab rohkem kui veerand töötajaist ühiselamutes.

Töökollektiivid kasutavad vähe neile antud õigusi ja võimalusi paljulapseliste perekondade prestiiži tõstmisel, neile soodustuste, moraalse ja materiaalse abi andmisel, noortele perekondadele elamistingimuste parandamiseks või majapidamise sisseseadmiseks protsendita laenu andmisel, emade ja laste kaitse tõhustamisel ning töötavatele naistele emaduse ja töö edukaks ühitamiseks tingimuste loomisel. Aeglaselt realiseeritakse sotsiaalse õigluse põhimõtteid lastega perekondade ja noorte perekondade suhtes. Hoolitsus perekondade igakülgse tugevdamise eest ning nende abistamine sotsiaalsete funktsioonide täitmisel, sirguva põlvkonna kasvatamise ja õpetamise kvaliteedi parandamisel ei ole veel kujunenud esmajärgulise riikliku tähtsusega ürituseks.

Küllaldaselt ei evitata mitme kolhoosi, sovhoosi ja ettevõtte positiivseid kogemusi täiendava materiaalse abi andmisel noortele perekondadele ja lastega perekondadele. Vabariigi 68 kolhoosis antakse paljulapseliste perekondadele täiendavat rahalist abi. Mitmed kolhoosid (Hiiumaa rajooni «Sõpruse» ja «Ühenduse» kolhoos jt.) maksavad vanematele lisatoetust lapse eest hoolitsemiseks, kui nende laps ei käi lasteaias. Samal ajal ei pööra kaugeltki kõigi ettevõtete, asutuste ja organisatsioonide juhid tähelepanu lastega perekondade spetsiaalsetele vajadustele.

Lähtudes NLKP XXVII kongressi otsustest demograafiapoliitika edasise aktiveerimise valdkonnas ning nimetatud kongressil vastuvõetud sotsiaalse arengu programmi täitmiseks EKP Keskkomitee, Eesti NSV Ministrite Nõukogu ja Eesti NSV Ametiühingute Nõukogu määravad:

Pidada partei linna- ja rajoonikomiteede, Eesti NSV ministeeriumide, riiklike komiteede ja keskasutuste, linnade ja rajoonide täitevkomiteede ning partei-, ametiühingu- ja komsomoliorganisatsioonide üheks tähtsaks ülesandeks soodsa ühiskondliku ja tööalase õhkkonna loomist, mis aitaks kaasa paljulapseliste perekondade prestiiži tõusule, naiste ja laste tervise kaitse parandamisele ning töötavatele naistele emaduse ja töö ühitamiseks soodsamate tingimuste loomisele, samuti parandada paljulapseliste perekondade materiaalseid, korteri- ja olmetingimusi.

Korteritingimuste parandamine

1. Linnade ja rajoonide täitevkomiteedel ja ametiühingute vabariiklikel komiteedel koos Eesti NSV ministeeriumide, riiklike komiteede ja keskasutuste ning koondiste, ettevõtete, asutuste ja organisatsioonidega tihedas koostöös naiste nõukogudega:

anda alates 1988. aastast korteritingimuste parandamist vajavatena arvelevõetud perekondadele, kellel on neli ja enam kuni 18-aastast vanematega koos elavat last, eluruumid aasta jooksul väljaspool järjekorda;

anda alates 1989. aastast korteritingimuste parandamist vajavatena arvelevõetud perekondadele, kellel on kolm vanematega koos elavat kuni 18-aastast last, eluruumid väljaspool järjekorda;

kasutada vähemalt 5 protsenti ekspluatatsiooni antavast elamispinnast selliste korteritingimuste parandamist vajavate noorte perekondade

korteritingimuste parandamiseks, kus mõlemad abikaasad on kuni 30-aastased, on esimest korda abielus ja omavad lapsi;

võimaldada töökollektiivi ettepanekul astuda elamukooperatiividesse vastavas ettevõttes, asutuses või organisatsioonis vähemalt 2 aastat pidevalt töötanud noorpaaridele, kui mõlemad abikaasad on kuni 30-aastased, or esimest korda abielus ja omavad lapsi ning kui neil on iga perekonnaliikme kohta alla 8 ruutmeetri elamispinda või puudub omaette korter;

kehtestada, et alates 1987. aastast eraldatakse kuni 20 protsenti ehitatavast kooperatiivelamufondist noortele perekondadele, kui mõlemad abikaasad on kuni 30-aastased ja kui neil on vähemalt kaks last;

rahuldamiseks täielikult noorte perekondade eluruumivajadus elamukooperatiivide kaudu lühendada alates 1987. aastast vastava kategooria perekondadele eluruumi andmise tähtaega kahe aastani, arvates arvelevõtmisest;

soovitada anda esimest korda abielus olevatele lastega noorpaaridele, kui mõlemad abikaasad on kuni 30-aastased, elamukooperatiivide majades omaette korter, mille tubade arv vastaks perekonnaliikmete arvule, ning nende soovil veel üks lisatuba perekonna kohta;

igati toetada ja abistada ettevõtete ja organisatsioonide noortekollektiive noortele ettenähtud elamukomplekside rajamisel. Laialdasemalt kaasata neid osa võtma elamuehitusest ja elamute komplekssest kapitaalremondist, eraldades neile seejärel korteri.

Linnade ja rajoonide täitevkomiteedel määrata koos ENSV Ehituskomitee ning ENSV Elamu- ja Kommunaalmajanduse Ministeeriumiga 1. aprilliks 1987. a. ajavahemikuks kuni 1990. aastani kindlaks hooned, mis vajavad kompleksset kapitaalremonti, ning nende elanikest vabastamise tingimused.

2. Eesti NSV ministeeriumidel, riiklikel komiteedel ja keskasutustel ning koondistel, ettevõtetel, asutustel ja organisatsioonidel, kelle bilansis on ühiselamuid, planeerida igal aastal elamispinna eraldamine ühiselamutes elavate ning eelkooli- ja kooliealiste lastega perekondade tarbeks.

Anda õigus kasutada vabanevaid ühiselamuruume elanikele tasuliste teenuste osutamise korras võõrastemajadena vastavalt kehtivatele tariifidele.

Linnade ja rajoonide täitevkomiteedel kontrollida, kuidas Eesti NSV ministeeriumid, riiklikud komiteed ja keskasutused ning ettevõtted ja organisatsioonid kindlustavad eluruumidega eelkooli- ja kooliealiste lastega kodanike perekondi, kes elavad ühiselamutes ja mitme üürnikuga korterites.

ENSV Elamu- ja Kommunaalmajanduse Ministeeriumil töötada seoses käesoleva määruse vastuvõtmisega ENSV Justiitsministeeriumi osavõtul koos Eesti NSV huvitatud ministeeriumide, riiklike komiteede ja keskasutuste ning linnade ja rajoonide täitevkomiteedega välja ettepanekud muudatuste tegemise kohta kehtivas seadusandluses ning esitada need 2 kuu jooksul Eesti NSV Ministrite Nõukogule.

Töötavate naiste tingimuste parandamine

3. Eesti NSV ministeeriumidel, riiklikel komiteedel ja keskasutustel ning koondistel, ettevõtetel, asutustel ja organisatsioonidel otsustada mittetäieliku tööpäeva või -nädalaga ning liug- (paindliku) graafiku järgi töötavate spetsiaalsete jaoskondade ja töökohtade võrgu laiendamine aastail 1987—1988 lastega naiste tööaja kasutamiseks. Laiendada tarbe kaupade tootmist ja tasuliste teenuste osutamist kodustöötamise baasil.

ENSV Kergetööstusministeeriumil kiiremini otsustada kodutöökombinaadi moodustamine eriharus.

Viia kaheteistkümnendal viisaastakul põhiliselt lõpule naiste vabastamine raskest kehalisest tööst ja tervist kahjustavate töötingimustega töödest ning rakendada abinõusid ettevõtetes spetsiaalsete tsehhide ja jaoskondade moodustamiseks rasedate naiste ratsionaalse tööhõive eesmärgil.

4. ENSV Riiklikul Töökomiteel:

tagada uute tariifimäärade ja ametipalkade kehtestamise tingimustes meetodiliste soovitude ning selliste kutsealade ja ametikohtade loetelu väljatöötamine, kus on kõige otstarbekam ja efektiivsem kasutada väikeste lastega naiste tööd, sealhulgas mittetäieliku tööpäevaga ja kodus-töötamise tingimustel;

luua ettevõtete, asutuste ja organisatsioonidega alalised sidemed, et saada vajalikku informatsiooni eelkooli- ja kooliealiste lastega naiste kodustöötamise või mittetäieliku tööpäevaga töölerakendamise võimaluste kohta, ning tagada sellise informatsiooni levitamine elanike hulgas pakkumaks neile uusi töökohti ülalmärgitud tingimustel;

täiustada lastega mittetöötavate naiste väljaselgitamist, kes soovivad töötada kodus või mittetäieliku tööpäevaga, ning nende abistamist töö leidmisel;

moodustada elanike töölerakendamise büroodes nõuandlad, kus selgitatakse kodustöötamise ja mittetäieliku tööpäevaga töötamise korra ja tingimuste põhisätteid.

5. Eesti NSV ministeeriumidel, riiklikel komiteedel ja keskasutustel, ametiühingute vabariiklikel komiteedel ning koondistel, ettevõtetel, asutustel ja organisatsioonidel töötada koos naiste nõukogudega igal aastal välja abinõud töötavate naiste töö- ja olmetingimuste parandamiseks, nende abistamiseks laste kasvatamisel ning emade ja laste kaitseks, ja tagada nende ellurakendamine.

Soovitada anda naistele, kellel on kaks kuni 16-aastast last, kuus üks palgata lisapuhkepäev, ning naistele, kellel on kolm ja enam last, kaks palgata lisapuhkepäeva kuus (ema soovil).

Soovitada koondistel, ettevõtetel ja organisatsioonidel maksta töökollektiivide nõusolekul nende päevade eest tasu materiaalse ergutamise fondidest.

6. ENSV Kõrg- ja Keskerihariduse Ministeeriumil, ENSV Haridusministeeriumil, Haridus- ja Teadustöötajate Ametiühingu Eesti Vabariiklikul Komiteel ning ENSV Teenindusministeeriumil soovitada laiendada perekonnatöövõtu praktikat ning moodustada selleks soovi avaldanud üliõpilastest ja vanemate klasside õpilastest õhtuti töötavaid brigaade korterite hooldamiseks, laste hoidmiseks õhtusel ajal, tööks kaubandus- ja teenindussfääris jne.

7. ENSV Agrotööstuskomiteel koos rajoonide täitevkomiteedega:

näha ette abinõud naistele töökohtade loomiseks maal põllumajandussaaduste hoidmise, pakkimise, ümbertöötamise ja veoga seotud põllumajandusliku abitootmise arendamise teel, seda eriti paikades, kus elanike sooline struktuur on rikutud.

Materiaalse abi ja soodustuste andmine lastega perekondadele

8. Linnade ja rajoonide täitevkomiteedel organiseerida 1. maiks 1987. a. kolme ja enama alaealise lapsega perekondade arvestus ja neile töendite väljaandmine ning kuni 3-aastaste lastega emadele ajutiste töendite väljaandmine, mis annavad õiguse kaubanduslikule, kommunaal-, olme-, meditsiinilisele, kultuurilisele ja transpordialasele teenindamisele väljaspool järjekorda.

9. Linnade ja rajoonide täitevkomiteedel organiseerida koos ENSV Kaubandusministeeriumi ja ETKVL-iga 1987. aastast kuni 3-aastaste lastega emade abonementteenindamine lastetoiduainete ja mitmesuguste teenusevormidega lepingulisel alusel. Kinnitada nimetatud toiduainete sortiment ning määrata kindlaks organisatsioonid, kes hakkavad teenindama väikeste lastega emasid.

ENSV Agrotööstuskomiteel tagada valmistatavate lastetoiduainete sortimendi laiendamine ning suurendada nende tootmist puuviljast ja marjadest.

10. ENSV Kaubandusministeeriumil, ETKVL-il ning linnade ja rajoonide täitevkomiteedel rakendada abinõusid laste- ja noorukikaupu müüvate spetsialiseeritud komisjonikaupluste või osakondade arvu suurendamiseks ning avada tulevastele emadele ettenähtud kaupade osakonnad, mis teenindavad ostjaid naistenõuandlate suunamiskirjade alusel, ja tagada paljulapseliste perekondade abonementkorras varustamine lastele ettenähtud tööstuskaupadega.

Praktiseerida pruugitud lastekaupade hooajalaatade korraldamist, kasutades Tartu Tarbijate Kooperatiivi kogemusi.

11. ENSV Teenindusministeeriumil ning linnade ja rajoonide täitevkomiteedel:

laiendada ja täiustada laste eest hoolitsemiseks ja noorte perekondade olme korraldamiseks vajalike majatarvete ja kodumasinat üürimise süsteemi ning laialdaselt reklaamida osutatavaid teenuseid;

otsustada 1987. a. esimese poolaasta lõpuks kodustöötamise vormide korraldamise küsimus, sealhulgas lepingu alusel teenuste osutamine koolieelikute, eriti lapsinvaliidide eest hoolitsemisel;

avada 1987. aastal lepingu alusel vabariigi linnades suurte etendus-asutuste, kaubanduskeskuste ja teenindusmajade juures lastetoad, kus koolieelikud võiksid lühemat aega viibida.

ENSV Ehituskomiteel näha uute mikrorajoonide projekteerimisel ette 2—3 ruumi, kus koolieelikud võiksid lühemat aega viibida.

12. Ametiühingute vabariiklikel komiteedel laialdasemalt praktiseerida tasuta ja soodustushinnaga pansionaadi-, puhkekodu- ja sanatoorsete tuusikute eraldamist koondistele, ettevõtetele, asutustele ja organisatsioonidele paljulapseliste perekondade tarbeks.

Linnade ja rajoonide täitevkomiteedel, ENSV Kultuuriministeeriumil, ENSV Metsamajanduse ja Looduskaitse Ministeeriumil, ENSV Haridusministeeriumil, ametiühingute vabariiklikel komiteedel ning Eesti NSV teistel ministeeriumidel, riiklikel komiteedel ja keskasutustel tunduvalt laiendada puhkebaaside, võõrastemajakomplekside, pansionaatide, kämpingute ja spordirajatiste võrku erinevas eas elanike perekondliku puhkuse aktiivseks veetmiseks ning suurendada huvialaklubide arvu.

13. Eesti NSV ministeeriumidel, riiklikel komiteedel ja keskasutustel, ametiühingute vabariiklikel komiteedel ning koondistel, ettevõtetel ja organisatsioonidel:

laialdasemalt kasutada EKP Keskkomitee ja Eesti NSV Ministrite Nõukogu 5. mai 1981. a. määrusega nr. 293 (ENSV Teataja 1981, nr. 22, art. 310) antud õigusi anda ühele kuni 30-aastasele abikaasale, kelle perekonnas on vähemalt üks laps, protsendita laenu elamu ehitamiseks, kapitalremondiks ja laiendamiseks, elamukooperatiivi sisseastumismaksu tasumiseks või majapidamise sisseseadmiseks, kusjuures edaspidi kustutatakse laialdasemalt laenu järgmiste laste sündimisel, samuti anda noortele ettenähtud elamukooperatiivide liikmetele ja noorpaaridele Eesti NSV Ministrite Nõukogu 20. augusti 1985. a. määruse nr. 454 (ENSV Teataja 1985, nr. 35, art. 555) punkti 1 alapunktides 6 ja 7 ettenähtud soodustusi pangalaenu osas jäänud võlgnevuse tasumisel ning protsendita laenu andmisel kooperatiivelamu ehitamiseks vajaliku esialgse sissemaksu tasumiseks.

Soovitada koondistel, ettevõtetel ja organisatsioonidel koos ametiühingukomiteedega:

maksta lapse sündimisel emale ühekordset rahalist toetust lastetarvete soetamiseks;

maksta ühele lapsevanematest õppeaasta alguseks toetust lastele koolivormi ja spordirõivaste, kooli- ja kirjutustarvete soetamiseks;

kanda linnade ja rajoonide täitevkomiteede eriarvele üle vahendeid tasuta lõunasöögi andmiseks õpilastele, kelle vanematel on kolm või enam üldhariduskoolis õppivat last.

Anda ühele vanematest, kellel on ja kes kasvatavad kolme ja enam kuni 18-aastast last, puhkus eelistatavalt suvel või muul neile sobival ajal;

tagada nimetatud abinõude võtmine administratsiooni ja töökollektiivide vahel sõlmitavatesse kollektiivlepingutesse, nähes selleks otstarbeks kehtestatud korras ette vahendid ettevõtete ja organisatsioonide fondidest.

14. Soovitada koondistel ja ettevõtetel, kolhoosidel ja sovhoosidel seada sisse majandusliku stimuleerimise fondidest makstavad toetused koolieelikute jaoks, kes ei käi koolieelsetes lasteasutustes.

Perekonna tervise tugevdamine

15. ENSV Tervishoiuministeeriumil ning linnade ja rajoonide täitevkomiteedel rakendada koos ENSV Plaanikomiteega abinõusid kõigi sünnitusabiasutuste (sünnitusmajad, haiglate sünnitusosakonnad, naistenõuandlad jms.) vastavusse viimiseks nimetatud profiiliga asutustele kehtestatud sanitaar-hügieeniliste normidega kaheteistkümnennda ja kolmeteistkümnennda viisaastaku jooksul.

16. ENSV Tervishoiuministeeriumil kaheteistkümnenadal viisaastakul: varustada sünnitusabiasutused ajakohaste aparaatide ja seadmetega, sealhulgas üsasiseste haiguste diagnoosimiseks ning ema ja lapse elu säilitamiseks. ENSV Plaanikomiteel näha majandusliku ja sotsiaalse arengu aastaplaanide projektides ette selleks vajalikud vahendid;

aktiivsemalt korraldada töötavate, eriti tervist kahjustavates tingimustes töötavate naiste profülaktilisi komplekslääbivaatusi; seada kõikjal sisse:

patronaažjärelevalve vastsündinute üle, pöörates seejuures erilist tähelepanu suurenenud riskiteguritega lastele;

rasedate naiste intensiivjärelevalve ja -ravi. Arendada meditsiiniliste geneetikakabinettide võrku laste kaasasündinud arenguanomaaliate vähendamiseks;

täiustada günekoloogiliste ja androoloogiliste haiguste ning viljatuse ravi, diagnostikat ja profülaktikat ning parandada selle kvaliteeti;

moodustada vabariikliku alluvusega linnades ja rajoonikeskustes psühhoteeraapia- ja narkoloogiatalitused ning laia profiiliga perekonnaõuandlad. Avada 1987. aastal tasulised anonüümsed narkoloogiakabinetid Tallinnas, Tartus ja Viljandis;

rakendada abinõusid elanike sanitaarkultuuri tõstmiseks, naiste hügieenialaseks õpetamiseks ning nende ettevalmistamiseks perekonnaelu ja tervete laste kasvatamiseks.

Parandada noorsoo ja noorte perekondade hulgas tehtavat sanitaarharidustööd perekonnaplaneerimisest, tervislikust eluviisist, raseduse ärahoidmise nüüdismetoditest ning abordi, suitsetamise ja alkoholi kahjulikust mõjust. Avada 1987. aastal Tallinnas tasuline meditsiiniline perekonnaõuandla.

17. ENSV Tervishoiuministeeriumil tunduvalt suurendada nõudlikust tervishoiuorganite ja -asutuste juhtide ning meditsiinitöötajate vastu laste elu ja tervise säilitamise osas.

Teadusuuringud ja demograafiaalaste teadmiste propaganda

18. ENSV Teaduste Akadeemial töötada koos ENSV Plaanikomitee ja ENSV Tervishoiuministeeriumiga välja demograafia ning perekonna ja perekonnasuhete alal tehtavate teadusuuringute sihtkompleksprogramm, laiendada demograafiauuringuid ning tagada nimetatud temaatika alal vabariigis tehtavate uurimistööde koordineerimine. Pöörata erilist tähelepanu selliste teaduslikult põhjendatud abinõude väljatöötamisele, mille eesmärgiks on jagu saada alkoholi tarvitamisest ja suitsetamisest, seda eriti naiste hulgas.

19. ENSV Haridusministeeriumil otsustada kohustusliku õppeainena perekonnaeetika sisseseadmine üldhariduskoolide kõigis vanemates klassides. Pidevalt täiustada ja laiendada nimetatud õppeaine programme. Pidada otstarbekaks korraldada avalik konkurss vastava õpiku koostamiseks. Korraldada perekonnaeetikat õpetava pedagoogilise kaadri kvalifikatsiooni tõstmise kursused.

20. ENSV Kõrg- ja Keskerihariduse Ministeeriumil ja ENSV Riiklikul Kutsehariduskomiteel võtta 1987/88. õppeaastast keskeriõppeasutuste ja kõigi kutskeskkoolide õppeprogrammidesse kohustusliku õppeainena perekonnaeetika üldhariduskeskkoolidele ettenähtud ulatuses.

ENSV Kõrg- ja Keskerihariduse Ministeeriumil tagada tulevase pedagoogilise kaadri ettevalmistamine perekonnaeetika õpetamiseks ning korraldada mõningatel erialadel fakultatiivne loengutsüklid demograafia küsimustes.

21. ENSV Kultuuriministeeriumil ja ühingul «Teadus» võtta rahvaulikoolide ja kultuuriülikoolide programmi loengutsüklid abielust ja perekonnasuhetest.

22. ENSV Riiklikul Kirjastuste, Polügraafia ja Raamatukaubanduse Komiteel, ENSV Riiklikul Televisiooni- ja Raadiokomiteel, ENSV Riiklikul Kinokomiteel ning vabariiklike ajalehtede ja ajakirjade toimetustel tõhusamalt propageerida paljulapselisi perekondi ning juhtida elanike tähelepanu perekonna tugevdamise, emaduse ja isaduse prestiiži tõstmise küsimustele. Laialdasemalt valgustada tänapäeva demograafilist situatsiooni, positiivseid perekonna- ja abielusuhteid ning ettevõtete ja organisatsioonide positiivseid kogemusi soodsate tingimuste loomisel paljulapselistele töötavatele vanematele.

23. ENSV Riiklikul Kirjastuste, Polügraafia ja Raamatukaubanduse Komiteel anda välja rohkem populaarteaduslikke brošüüre küsimustes, mis kajastavad sugupooltevaheliste suhete eetikat, perekonna- ja abielusuhteid ning abieluhügieeni, laste kasvatamist ja aktiivse demograafiapoliitika teostamist. Anda suurtiraažis välja abielu- ja perekonnaprobleeme käsitlevaid brošüüre nende andmiseks noorpaaridele perekonnaseisuosakondade kaudu.

24. ENSV Sotsiaalhooldusministeeriumil, ENSV Agrotööstuskomiteel ja rajoonide täitevkomiteedel laialdaselt praktiseerida vabariigis lastega perekondade täiendavat materiaalsel stimuleerimist ja nende elutingimuste parandamist ettevõtete ja organisatsioonide vahenditega.

25. Linnade ja rajoonide täitevkomiteedel:

töötada 1. juuliks 1987. a. välja ja kinnitada organisatsioonilised abinõud käesoleva määruse rakendamiseks oma territooriumil, lähtudes linnas või rajoonis kujunenud konkreetsetest tingimustest ja iseärasustest.

Süsteemaatilisel arutada ja kuulata ettevõtete ja organisatsioonide juhtide informatsiooni nende tööst tõhusa sotsiaalse abi andmisel paljulapselistele perekondadele.

26. Panna ENSV Riiklikule Töökomiteele Eesti NSV ministereid, riiklike komiteede ja keskasutuste, linnade ja rajoonide täitevkomiteede ning ettevõtete, organisatsioonide ja asutuste tegevuse koordineerimine demograafilise situatsiooni parandamisel.

27. Ametiühingute vabariiklikel komiteedel seada sisse noorte perekondade arvestus, selgitada välja nende korteri-, elutarbelised ja muud vajadused ning asuda nende süsteemaatilisele ja sihikindlale rahuldamisega. Informeerida töökollektiive tehtud tööst aruande- ja valimiskoosolekutel.

28. Panna kontroll käesoleva määruse täitmise üle Eesti NSV ministereid, riiklike komiteede ja keskasutuste juhtidele, ametiühingute vabariiklike komiteede ning linnade ja rajoonide täitevkomiteede esimeestele.

29. ENSV Riiklikul Töökomiteel analüüsida koos ENSV Teaduste Akadeemia Majanduse Instituudiga üks kord kahe aasta jooksul käesoleva määruse täitmise käiku ning informeerida sellest Eesti NSV Ministrite Nõukogu.

EKP Keskkomitee
sekretär

K. VAINO

Eesti NSV
Ministrite Nõukogu
esimehe esimene asefäitja

I. TOOME

Eesti NSV
Ametiühingute Nõukogu
esimees

M. PEDAK

Tallinn, 20. jaanuaril 1987. Nr. 18.

EESTIMAA KOMMUNISTLIKU PARTEI KESKKOMITEE JA EESTI NSV MINISTRITE NÕUKOGU MÄÄRUS

65 Kujutava kunsti edasiarendamise ja selle osatähtsuse suurendamise kohta töötajate kommunistlikus kasvatamises

Väljavõte:

EKP Keskkomitee ja Eesti NSV Ministrite Nõukogu märgivad, et nõukogude paljurahvuseline kulltuuri tähtsa koostisosana etendab kujutav kunst suurt osa rahva kommunistlikus kasvatamises, mõjutab aktiivselt ühiskondlikku teadvust ja aitab kujundada harmooniliselt arenenud isiksust. Maali-, skulptuuri- ja graafikameistrite parimad teosed on läinud isamaa töö- ja sõjakangelastegude kunstikroonikasse ning rikastanud progressiivset kunsti.

NLKP XXVII kongress rõhutas, et oma kultuuripoliitika peaülesannet näeb partei selles, et avada kõige avaramad võimalused inimeste loominguliste võimete avaldamiseks ning muuta nende elu vaimselt rikkaks ja mitmepalgeliseks.

Nõukogude rahvas ootab kunstimeistritelt kunstilisi avastusi, elutõe ja tänapäeva hingestatut ja eredat kajastamist. Meie maa ees seisvate ülesannete uudsus, ulatuslikkus ja keerukus ning nüüdismaailmas teravnev ideoloogiline võitlus nõuavad igalt kunstnikult ja arhitektilt leppimatut suhtumist ebaselge maailmavaate, tühiste teemade ja väikekodanliku piiratuse ikka veel esinevatesse ilmingutesse. Nagu on öeldud Nõukogude Liidu Kommunistliku Partei programmis, rajaneb sotsialistliku realismi kunst rahvalikkuse ja parteilisuse printsiipidel. Selles on ühendatud julge novaatorlus elu tõepärasel kunstilisel kujutamisel kodumaise ja maailmakultuuri kõigi progressiivsete traditsioonide kasutamise ja edasiarendamisega.

Kujutava kunsti ja arhitektuuri osatähtsuse suurendamiseks NLKP XXVII kongressil ja EKP XIX kongressil töötajate kommunistliku kasvatusel alal püstitatud ülesannete täitmisel ning vastavalt NLKP Keskkomitee ja NSV Liidu Ministrite Nõukogu 21. augusti 1986. a. määrusele nr. 1014 EKP Keskkomitee ja Eesti NSV Ministrite Nõukogu määravad:

1. EKP linna- ja rajoonikomiteedel, ENSV Kultuuriministeeriumil, ENSV Kunstnike Liidul, ENSV Arhitektide Liidul ning linnade ja rajoonide täitevkomiteedel, juhindudes NLKP XXVII kongressi otsustest ning partei Keskkomitee poliitilises ettekandes kongressile sisalduvatest seisukohtadest ja ülesannetest, igati kaasa aidata nõukogude kujutava kunsti arengule; säilitada loomingulises keskkonnas suure professionaalse nõudlikkuse, vastutustunde ja ühiskondliku aktiivsuse õhkkonda, suhtuda leppimatult ideelageduse ilmingutesse ja sotsialistliku realismi põhimõtetest taganemisse kunstis; tugevdada tunnustatud meistrite viljakat koostööd noorte kunstnike, arhitektide ja disaineritega sotsialistliku kunstkultuuri aktuaalsete ülesannete lahendamisel.

2. ENSV Kultuuriministeeriumil, ENSV Kunstnike Liidul ja ENSV Arhitektide Liidul:

tõhustada kunstnike ja arhitektide hulgas tehtavat poliitilist kasvatust- ja organiseerimistööd, aidates kõigiti tugevdada kujutava kunsti ja arhitektuuri sidemeid kommunismi ehitamise praktikaga, suurendada nende osatähtsust sotsialistliku elulaadi rikastamises, tervete vajaduste ja hea esteetilise maitse kujundamises, laiendada kunstnike ja arhitektide osavõttu Eesti NSV 50. aastapäeva pidustuste ettevalmistamisest;

ühendada kultuuriorganite ja -asutuste ning loominguliste liitude jõupingutused kunstnike ja arhitektide konsolideerimiseks parteilisuse ja rahvalikkuse põhimõtete alusel, nõukogude tegelikkuse tõepäraseks ja suure kunstimeisterlikkusega kujutamiseks sotsialistliku realismi meetodi alusel, meie ühiskonna arengus ilmneva uue ja eesrindliku hingestatutud ja väljendusrikkaks jaatamiseks ja edasiliikumist takistava paljastamiseks;

tõhusamalt kasutada riiklike ja ühiskondlike tellimuste süsteemi, näituste ettevalmistamist ja kõiki võimalusi suure patriootliku ja internatsionaalse kõlaga teoste loomiseks, kunstnike professionaalse meisterlikkuse tõstmiseks ning kujutava kunsti mitmesuguste realistlike vormide, stiilide ja žanrite edasiarendamiseks;

parandada sotsialistliku realismi kunsti saavutuste propageerimist, tagada vabariiklike kunstinäituste korraldamise koordineerimine ja teemaatilise perspektiivplaneerimine, taotledes, et iga näitus vastaks täiel määral töötajate kasvanud vaimsetele vajadustele ning kujuneks ühiskondliku ja kultuurielu sündmuseks;

suunata jõupingutused NSV Liidu vennasrahvaste kunstikultuuride edasise lähendamise ja vastastikuse rikastamise ülesannete lahendamisele, pöörates erilist tähelepanu näituste plaanipärasele ja mitmekülgsel vahetamisele teiste liiduvabariikidega;

töötada koos linnaehituslike ülesannete lahendamisega välja monumentaalpropaganda perspektiivplaan, pidades silmas monumentaalkunsti-teoste aktiivset kasutamist elanike kommunistlikus kasvatamises;

võtta oma loomingu ja ühiskondlik-poliitilise tegevusega aktiivselt osa rahuvõitlusest ning rahvusvahelise koostöö ja üksteisemõistmise tugevdamisest.

3. ENSV Kunstnike Liidul ja ENSV Arhitektide Liidul aktiivsemalt ümber korraldada oma töö NLKP XXVII kongressi ja EKP XIX kongressi otsuste vaimus, parandada omaenda ja kohalike organisatsioonide tegevust, tugevdada töös demokraatlikke põhimõtteid, kõigiti juurutada avalikustamise, kriitika ja enesekriitika ning oma töösse vastutustundliku suhtumise printsiipe, tugevdada sidemeid üldsusega, stimuleerida liidu ja iga liikme loomingu ja ühiskondlikku aktiivsust ning suurendada nõudlikkust liidu liikmeks vastuvõtmisel.

4. ENSV Kultuuriministeriumil, ENSV Kunstnike Liidul, ENSV Arhitektide Liidul, ELKNU Keskkomiteel ning ENSV Kõrg- ja Keskerihariduse Ministeriumil töötada välja ja rakendada ellu abinõud loomingu- lise noorsooga tehtava töö põhjalikuks parandamiseks, pidades silmas noorte kunstnike ja arhitektide aktiivsemat kaasamist praktilisele tööle, tingimuste loomist nende kodanikutunde ja loomingu- lise võimete välja- arendamiseks ja aktiivse eluhoiaku kujundamiseks, nende varustamist ateljeede ja materjalidega, laialdast osavõttu näitustest ja noorte meist- rite suunamist loomingu- lisesse komandeeringutesse.

ENSV Kultuuriministeriumil, ENSV Kunstnike Liidul ja ENSV Arhitektide Liidul näha ette eriassigneeringud tööks noorte kunstnike ja arhitektidega, neilt kunstiteoste ostmiseks ning noorte kunstnike ja arhitektide vabariiklike näituste korraldamiseks.

Näituste tulemuste põhjal anda parimate teoste autoritele eelisõigus riiklike tellimuste täitmiseks, loomingu- lisesse liitudesse astumiseks ning komandeeringutesse ja loomingu- majadesse suunamiseks.

5. ENSV Kultuuriministeriumil, ENSV Kunstnike Liidul ja ENSV Arhitektide Liidul suurendada kunstikriitika ja kunstiteaduse osatähtsust kujutava kunsti ja arhitektuuri edasiarendamises; parandada kirjastuse

«Kunst» juhtimist ja tugevdada tema mõju loomeprotsessile. Keskendada kriitikute ja kunstiteadlaste jõupingutused sotsialistliku realismi kunsti saavutuste põhjalikule uurimisele ja aktiivsele propageerimisele, ilmutada leppimatust halluse ja ideelageduse ilmingute ning maailmavaatelise laialivalgumise vastu, astuda aktiivselt välja kodanlike esteetiliste kontseptsioonide vastu, teha mitmekülgset tööd rikastamaks töötajate teadmisi kujutavast kunstist ja kasvatamaks neis head kunstimaitset.

7. ENSV Kultuuriministeeriumil, ENSV Haridusministeeriumil, ENSV Kõrg- ja Keskerihariduse Ministeeriumil ja ENSV Kunstnike Liidul:

välja töötada ja ellu rakendada üldhariduskoolide, kooliväliste asutuste ja haridusorganite abistamise abinõude süsteem laste ja noorte kunstikasvatuse täiustamise alal;

abistada pidevalt kunstikoolide ja -stuudiote õpetajate ja juhtide kvalifikatsiooni tõstmisel;

laialdasemalt kaasata loominguliste liitude ja organisatsioonide esindajaid pedagoogilisele tööle koolides ja koolivälistes asutustes, samuti õpikute ning metoodikaalaste ja populaarsete trükiste ettevalmistamisele ja väljaandmisele;

arutada ENSV Kunstifondi ettevõtete võimaluste paremat kasutamist materjalide ja inventari valmistamisel abiks taidlejatele ja laste kunstiringidele.

8. Linnade täitevkomiteedel võtta vajaduse korral linnade rahvasaadikute nõukogude täitevkomiteede koosseisu linna peakunstniku ametikoht ja moodustada nendes täitevkomiteedes kehtestatud korras linna peakunstniku osakond linnakeskkonna kunstilise kujundamise juhtimiseks ja kontrollimiseks.

9. Eesti NSV ministeeriumidel, riiklikel komiteedel ja keskasutustel ning linnade ja rajoonide täitevkomiteedel kinnitada 1987. aastal nende ettevõtete ja organisatsioonide nimekiri, kelle koosseisu on otstarbekas kehtestatud korras võtta peakunstniku ja kunstniku ametikoht.

10. ENSV Riiklikul Kutsehariduskomiteel ning linnade ja rajoonide täitevkomiteedel valmistada ENSV Kultuuriministeeriumi ja ENSV Kunstnike Liidu tellimisel Eesti NSV ministeeriumide ja keskasutuste ettevõtete ja organisatsioonide baasil tegutsevates kutsekeskkoolides ette oskustöölisi monumentaal- ja tarbekunstiteoste loomiseks vajalike tööde tegemiseks.

11. ENSV Kultuuriministeeriumil, ENSV Kunstnike Liidul ja ENSV Arhitektide Liidul töötada koos Eesti NSV Ametiühingute Nõukoguga välja ja rakendada ellu abinõud isetegevusliku kunstiloomingu edasiarendamiseks ja propageerimiseks.

ENSV Riiklikul Kirjastuste, Polügraafia ja Raamatukaubanduse Komiteel, ENSV Riiklikul Televisiooni- ja Raadiokomiteel ning ENSV Riiklikul Kinokomiteel aktiivsemalt populariseerida töötajate isetegevuslikku kunstiloomingut.

12. ENSV Kultuuriministeeriumil, ENSV Kohaliku Tööstuse Ministeeriumil ja ENSV Kunstnike Liidul välja töötada ja ellu rakendada abi-

nõud traditsiooniliste rahvakunstiliikide edasiarendamiseks, arvestades kõige väärtuslikumate rahvakunstiallikate ajaloolist ja rahvuslikku omapära ning vajaduse korral rajada kultuuriajaloo kaitsealasid.

Kehtestada, et rahvakunstitoodete väljalaske planeerimisel tuleb esmajoonel arvestada kunstilisi ja kvaliteedinäitajaid.

13. ENSV Kultuuriministeeriumil ja ENSV Kunstnike Liidul rakendada abinõusid, et laiendada kunstiteoste müüki elanikele komisjonimüügi alustel ja järeelmaksuga ning arendada selleks plaanipäraselt kunstisalongide ja -kaupluste võrku.

ENSV Kunstnike Liidul ja ENSV Kultuuriministeeriumil laialdase-
malt korraldada kunstiteoste näitismüüke.

16. ENSV Riiklikul Kirjastuste, Polügraafia ja Raamatukaubanduse Komiteel:

anda rohkem välja kujutava kunsti ja arhitektuuri väljapaistvate meistrite loomingut, sotsialistliku realismi kunsti arengu tähtsamaid ajaloolisi etappe ja seaduspärasusi, NSV Liidu vennasrahvaste kunstikultuuride vastastikuse lähenemise ja rikastamise protsesse kajastavaid illustreeritud monograafiaid, albumeid ja muid trükiseid ning illustreeritud kunstialaseid teoseid;

tagada koos ENSV Kunstnike Liiduga kõrg- ja keskeriõppeasutuste ning üldhariduskoolide õpikute ja õppevahendite kirjastamise kunstilise kvaliteedi tõstmine;

rakendada abinõusid illustreeritud kunstiväljaannete ja kunstiajakirjade trükikvaliteedi parandamiseks.

17. ENSV Riiklikul Kinokomiteel luua nõukogude paljurahvuselise kujutava kunsti ja arhitektuuri saavutusi kajastavaid filme (sealhulgas tõsielu- ja aimefilmid), parandada filmide laenu- ja kasutamist ning tagada ENSV Kultuuriministeeriumi, ENSV Haridusministeeriumi, ENSV Kunstnike Liidu ja ENSV Arhitektide Liidu tellimisel õppe- ja diafilmide valmistamine, mis aitaksid kaasa elanike, eriti sirguva põlvkonna esteetilisele kasvatamisele.

18. Ajalehtede ja ajakirjade toimetustel ning ENSV Riiklikul Televisiooni- ja Raadiokomiteel süstemaatiliselt propageerida sotsialistliku realismi väljapaistvate meistrite loomingut, luua eri žanris tele- ja raadiosaateid, avaldada olukirjeldusi nõukogude paljurahvuselise kujutava kunsti saavutustest ja selle sünteesist arhitektuuriga, muuseumikogudest, tähtsamatest näitustest ja kunsti- ja märkimisväärtest sündmustest.

19. EKP linna- ja rajoonikomiteedel, ELKNU Keskkomiteel, Eesti NSV Ametiühingute Nõukogul ja ühiskondlikel organisatsioonidel täielikult kasutada ENSV Kunstnike Liidu, ENSV Arhitektide Liidu ja kultuuriasutuste loomingulisi võimalusi töötajate hulgas tehtava ideelise kasvatuse- ja kultuuritöö tõhustamiseks, nende vaba aja sisustamiseks ning nõukogude inimeste hea esteetilise maitse ja vajaduste kinnistamiseks.

Võtta tarvitusele abinõud loominguliste liitude ja kujutava kunsti asutuste parteialorganisatsioonide tugevdamiseks. Hoolitseda, et nende read täieneksid andekate ja ühiskondlikult aktiivsete kunstnike ja arhi-

tektidega. Suurendada parteiorganisatsioonide osatähtsust kunstiintelligentsi ideelises, poliitilises ja loomingulises kasvatamises.

Loominguliste liitude ja kultuuriorganite parteiorganisatsioonidel teha aktiivselt tööd loominguliste liitude ja kultuuriasutuste tegevuse täiustamiseks NLKP XXVII kongressi ja EKP XIX kongressi otsustele tuginedes, toetada kunstnike ja arhitektide viljakaid otsinguid uute tähelepanuväärsete teoste ja harmoonilise kunstikeskkonna loomisel. Kunstiintelligentsiga tehtava töö normiks peab parteiorganisatsioonidel olema ideeline printsiipaalsus, austus ande vastu ja taktitunne.

20. EKP linna- ja rajoonikomiteedel, Eesti NSV ministeeriumidel, riiklikel komiteedel ja keskasutustel ning linnade ja rajoonide täitevkomiteedel võtta teadmiseks ja juhendumiseks, et NLKP Keskkomitee ja NSV Liidu Ministrite Nõukogu 21. augusti 1986. a. määrusega nr. 1014:

1) on NSVL Kunstide Akadeemiale pandud nõukogude paljurahvuselise kujutava kunsti teooria ja praktika ning kujutava kunsti ja arhitektuuri sünteesi aktuaalsete probleemide alal tehtavate teadusuuringute koordineerimine, meie maa kunstiõppeasutustes kunstnike, arhitektide ja kunstiteadlaste ettevalmistamise teaduslik-metoodiline juhendamine, samuti üldhariduskoolides kunstiõpetuse metoodiline juhendamine.

Selleks:

on NSVL Kunstide Akadeemia presiidiumile tehtud ülesandeks tagada NSVL Kunstide Akadeemia liikmete loomingulise, teadusliku, pedagoogilise ja ühiskondliku tegevuse edasine aktiveerimine;

on nõustunud NSVL Kunstide Akadeemia ettepanekuga moodustada tema koosseisus kunstiteaduse ja kunstikriitika osakond;

on otsustatud moodustada NSVL Kunstide Akadeemia juurde ühiskondlikel alustel töötav kunsti ja arhitektuuri vastastikuse mõju küsimustega tegelev ametkondadevaheline nõukogu;

2) meie maa kõrgkoolides kunstnike ja arhitektide ettevalmistamise parandamiseks:

on kehtestatud, et kunstnike, arhitektide ja kunstiteadlaste ettevalmistamisega tegelevatele õppeasutustele töötavad kunstiainete õppeprogrammid ja metoodilise õppekirjanduse välja insttuudid ning need kinnitab NSVL Kunstide Akadeemia kooskõlastatult NSVL Kultuuriministeeriumi ja NSVL Kõrg- ja Keskerihariduse Ministeeriumiga, üldhariduskoolidele ja kooliväliste asutustele ettenähtud kujutava kunsti alased õppeprogrammid, õpikud ja metoodikaalase kirjanduse töötab välja ja kinnitab NSVL Haridusministeerium NSVL Kunstide Akadeemia osavõtul;

on nõustunud NSVL Kultuuriministeerumi, NSVL Kunstide Akadeemia ja NSVL Arhitektide Liidu ettepanekuga seada uuesti sisse (ettenähtud üliõpilaskontingendi piires) 6-aastane õppeaeg kunstikõrgkoolide arhitektuuriteaduskondades, Moskva ja Sverdlovski arhitektuurinstitiutides ning avada V. Surikovi nim. Moskva Riiklikus Kunstiinstituudis kujutava kunsti teooria ja ajaloo teaduskond;

on V. Surikovi nim. Moskva Riiklikus Kunstiinstituudis ning I. Repini nim. Maalikunsti, Skulptuuri ja Arhitektuuri Instituudis otsustatud avada aspirantuur;

kehtestada, et kuldmedali saanud lõpetajad suunatakse kuni üheks aastaks välisriikidesse stažeerima;

on kehtestatud, et NSVL Kultuuriministeeriumi süsteemi kunstikõrgkoolides toimub peamiselt spetsialistide sihtettevalmistus huvitatud ettevõtete ja organisatsioonide suunamisel, arvestades NSVL Kunstnike Liidu kohalike organisatsioonide soovitusi. Õpingute lõpetamise järel suunatakse noored spetsialistid tööle nendesse organisatsioonidesse ja ettevõtetesse, kes vastutavad nende töölerakendamise ja kasutamise eest vastavalt saadud erialale;

4) on kehtestatud, et üldriikliku tähtsusega mälestusmärkide loomine, samuti tähtsamate linnaehituslike ansamblite, hoonete ja rajatiste kompleksse arhitektuurilise ja kunstilise lahenduse leidmine Moskvas, Leningradis, liiduvabariikide pealinnades ja teistes meie maa suuremates linnades toimub konkursside korras;

on lubatud võtta kujutava kunsti ja arhitektuuri sünteesiga seotud kunstitööde kulutusi põhiliste ehitusobjektide ehitus- ja montaažitööde eelarvelise maksumuse hulka;

on NSVL Ehituskomitee juures asuvalle Riiklikule Tsiviilehituse ja Arhitektuuri Komiteele, NSVL Kultuuriministeeriumile, NSVL Kõrg- ja Keskerihariduse Ministeeriumile, NSVL Riiklikule Teadus- ja Tehnikakomiteele, NSVL Teaduste Akadeemiale ja NSVL Kunstide Akadeemiale tehtud ülesandeks tagada kujutava kunsti ja arhitektuuri vastastikuse mõju valdkonnas tehtavate uuringute kompleksprogrammi väljatöötamine ja ellurakendamine;

on otsustatud asutada täiendavalt NSVL Kunstide Akadeemia 3 kuld- ja 5 hõbemedalit;

5) on nõustatud NSVL Kunstnike Liidu ettepanekuga moodustada NSVL Kunstifondi Moskva ettevõtete baasil Moskvas isemajandav loominguiline tootmisorganisatsioon tsiviilehitusobjektide kunstilise komplekslahenduse projektide koostamiseks ja realiseerimiseks.

* *
*

EKP Keskkomitee ja Eesti NSV Ministrite Nõukogu on kindlalt veendunud, et kunstnikud ja arhitektid annavad oma loometööga suure panuse vabariigi majandusliku ja sotsiaalse arengu plaani edukasse realiseerimisse ning rahuldavad paremini rahva kasvavaid vaimseid vajadusi.

EKP Keskkomitee
sekretär
K. VAINO

Eesti NSV Ministrite Nõukogu
esimees
B. SAUL

Tallinn, 9. detsembril 1986. Nr. 620.

INDEKS 78280

Väljaandja: Eesti NSV Ministrite Nõukogu Asjadevalitsus.

Trükkida antud 20. 02. 1987. Trükipoognaid 1,25. Arvestuspoognaid 1,5. Tellimuse nr. 274

ENSV MN Asjadevalitsuse Trükikoda, Tallinn.

2825 eks.

